

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
 «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти
 Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»
 на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародний бізнес»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Артеменко Ірина Анатоліївна
 к.е.н., доцент,
 доцент кафедри міжнародної
 економіки та міжнародних
 економічних відносин

Контактний телефон	+38-053-250-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних знань і набуття навичок щодо забезпечення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності в різних сферах бізнесу.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання практичних навчальних завдань; доповіді з рефератами, есе та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з міжнародної макроекономіки, міжнародної мікроекономіки, міжнародних економічних відносин, основ міжнародного бізнесу, міжнародного

	бізнесу, міжнародної бізнес-статистики.
Мова викладання	Українська, англійська, російська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.</p> <p>РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p>	<p>ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді.</p> <p>СК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.</p> <p>СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.</p> <p>СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності		
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Особливості формування і реалізації зовнішньоекономічної стратегії держави на сучасному етапі. 2. Практичні приклади реалізації національних принципів ЗЕД.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>3. Загальний аналіз попереднього досвіду і перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.</p> <p>4. Розвиток нових форм зовнішньоекономічних зв'язків в Україні.</p> <p>5. Вплив розміру країни на її участь у міжнародній торгівлі.).</p>
Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <p>1. Торгові договори і торгові угоди.</p> <p>2. Види торгово-політичних режимів.</p> <p>3. Класифікація підприємств, що діють на світовому ринку.</p> <p>4. Міжнародні договори, національне законодавство України та торгові звичаї як основні джерела правового регулювання зовнішньоекономічних контрактів.</p> <p>5. Особливості застосування на практиці Конвенції ООН «Про договори міжнародної купівлі-продажу товарів».</p> <p>2) Мозковий штурм на тему «Формування системи регулювання ЗЕД України: проблеми та перспективи».</p>
Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <p>1. Особливості сучасної тарифної політики України та інших держав.</p> <p>2) Практична робота. Передбачає роботу в комп'ютерному класі з</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>програмним комплексом MD Office під керівництвом викладача. Заняття має тренувальний характер і передбачають виконання розрахункових робіт – вирішення конкретних завдань щодо визначення митної вартості товарів.</p>
<p>Тема 4. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контингентування та ліцензування, їх вплив на рівень цін. 2. "Добровільні" обмеження експорту та встановлення мінімальних імпорتنих цін. 3. Ембарго: відкрита і завуальована форми, причини і наслідки введення. 4. Методи "прихованого протекціонізму". 5. Фінансові методи стимулювання експорту. <p>Оцінка експортного потенціалу України.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Демпінг і антидемпінг. Порядок визначення показників "демпінгова маржа" і "шкода від демпінгу
<p>Модуль 2. Форми та види зовнішньоекономічної діяльності</p>		
<p>Тема 5. Форми виходу підприємства на зовнішні ринки.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: <ol style="list-style-type: none"> 1. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. 2. Всесвітня мережа Інтернет як інструмент ЗЕД. 3. Інтернет як засіб ділового спілкування і комунікації. 4. Інтернет як засіб маркетингового дослідження ринку.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>5. Інтернет як засіб електронної комерції, реклами.</p> <p>6. Інтернет – магазини.</p>
<p>Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>1) Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація посередників за обсягом повноважень і місцем на ринку 2. Способи винагороди посередників: переваги і недоліки. 3. Порівняльний аналіз різних варіантів організації збуту посередниками. <p>2) Мозковий штурм на тему: «Інструменти захисту прав сторін при різних варіантах організації збуту посередниками: світова практика та реалії України»</p>
<p>Тема 7. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1.Операції натурального обміну. 2. 2.Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем. 3. 3. Співробітництво на комерційній основі, виробнича кооперація, франчайзинг, операції з давальницькою сировиною.
<p>Тема 8. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні договори, національне законодавство України та торгові звичаї як основні джерела правового регулювання зовнішньоекономічних контрактів. 2. Методика аналізу

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>виконання контрактних зобов'язань підприємства і динаміки експорту товарів.</p> <p>3. Особливості визначення опублікованих та розрахункових цін.</p> <p>4. Валюта ціни, валюта платежу та перерахунок валют у зовнішньоторговій угоді.</p> <p>5. Технічні і комерційні поправки до ціни.</p> <p>6. Умови розрахунків: платіж готівкою, авансовий платіж, платіж у кредит. Заходи проти неплатежу.</p>
<p>Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою:</p> <p>1. Транспортні операції: алгоритм планування, роль транспорту у зовнішній торгівлі та специфічна відмінність транспортних послуг.</p> <p>2. Залізничні перевезення. Вплив Укрзалізниці в розвиток зовнішньоекономічного стану країни: транзитні перевезення, методика визначення ціни та специфіка страхування вантажу.</p> <p>3. Страхування транспортних ризиків: види, причини, підходи, методика.</p>

Інформаційні джерела

1. Артеменко І.А. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Дистанційний курс. –Електронний ресурс. Режим доступу: <https://el.puet.edu.ua/>
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посібник / В.В. Гончаренко, І.А. Артеменко, А.А. Пожар, І.О. Пінчук, Ю.Ф. Строчихін ; за ред. О.В. Шкурупій . – К. : Центр учб. л-ри, 2012 . – 248 с.
3. Чернишова Л. О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : практикум : навч. посібник / Л. О. Чернишова, В. О. Козуб, Л. Л. Носач, К. Ю. Величко, О. І. Печенка. – Х. : «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с.

4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства [Текст] : навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н. Ю.Є. Петруні. – Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів, 2015. – 331 с.
5. Тюріна Н.М. Карвацка. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 408 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	40
Модуль 2 (теми 5-9): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	60
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення

навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни